

INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET

Indenrigsudvalget 2024-25
INU Alm.del - endeligt svar på spørgsmål 7
Offentligt

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
M sum@sum.dk
W sum.dk

Dato: 10-12-2024
Enhed: Demokratikontoret –
Valgheden
Sagsbeh: cjb
Sagsnr.:2024 - 14130
Dok. nr.: 259607

Folketingets Indenrigsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 7 (Alm. del), som Folketingets Indenrigsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 14. november 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Carl Andersen (LA).

Spørgsmål nr. 7:

”Vil ministeren begrunde formålet med, at kommunale og regionale partistøttemidler skal anvendes i et indeværende regnskabsår og ikke blot over den samlede valgperiode, og vil ministeren herudover estimere den administrative lempelse for kommuner og regioner forbundet med at overgå til en praksis, hvor udbetalte midler kan anvendes i hele valgperioden og ikke kun på årlig basis?”

Svar:

Formålet med, at den offentlige partistøtte skal anvendes inden for det kalenderår, hvor den udbetales, er at understøtte det politiske arbejde, også mellem valgene, således at det politiske arbejde omfatter andet end valgkampe.

Udvalget om åbenhed om den økonomiske støtte til politiske partier (Partistøtteudvalget) overvejede i 2015 spørgsmålet om periodisering af den offentlige partistøtte. Udvalget anførte bl.a. følgende herom i sin betænkning nr. 1550/2015 om åbenhed om økonomisk støtte til politiske partier (s. 307 f.):

”Udvalget har overvejet, om der er behov for at ændre reglerne, sådan at støtten, der er knyttet til det enkelte kalenderår, ikke nødvendigvis skal bruges i det pågældende kalenderår, men må bruges i hele valgperioden, eller – som en mindre vidtgående løsning – at dele af støtten kan overføres til det eller eventuelt de kommende år.

På den ene side er partierne private organisationer, som i lighed med andre private virksomheder og foreninger selv må kunne bestemme og vurdere, hvornår og hvordan deres penge – herunder den offentlige partistøtte – bruges bedst. Dette kan tale for at ophæve periodiseringskravet.

Det kan synes som et unødvendigt og bureaukratisk krav, at et parti, som f.eks. har planlagt en større og udgiftskrævende aktivitet i januar, skal have brugt alle det foregående års midler med udgangen af december frem for med fordel at kunne skubbe anvendelsen af (nogle af midlerne) til den pågældende januar-aktivitet.

Det vil således være i tråd med de almindelige målsætninger om afbureaukratisering at ophæve periodiseringskravet.

På den anden side taler den permanente og generelle rolle, som partierne varetager, for fortsat at periodisere støtten, så partistøttereglerne ikke understøtter en struktur, hvor partierne fortrinsvis er aktive i tiden omkring valgene – dvs. på bekostning af

den løbende politiske aktivitet uden for valgperioderne. Således ændrer incitamentsstrukturen sig, hvis partierne kan spare op.

En ophævelse af periodiseringskravet ville betyde, at store partier ville kunne opspare et beløb, som nok er proportionalt med størrelsen af partistøtten, men som i absolutte tal ville give store partier en markant fordel i forhold til mindre partier. Eksempelvis vil et lille parti, der får f.eks. 5 mio. kr. årligt i statslig partistøtte, ved en ophævelse af periodiseringskravet kunne opspare 20 mio. kr. over fire år til brug i en valgkamp, mens et stort parti, der modtager f.eks. 25 mio. kr. årligt i statslig partistøtte, vil kunne opspare 100 mio. kr. i samme periode til valgkampen. Da en række af partiernes udgifter, f.eks. til husleje, aviskampagner o.lign., i vidt omfang er ens for alle partier uanset størrelse – eller i hvert fald ikke svarer til forholdet mellem partiernes stemmer ved et valg – vil en ophævelse af periodiseringskravet give potentiale for et relativt større valgkampsbudget for store partier end for små, og dermed give store partier en fordel i forhold til små partier.

Selv om støtten fortsat afspejler partiernes stemmer ved det seneste valg, vil det således i flere henseender være en større fordel for store partier end for små, hvis der gives adgang til at spare den offentlige støtte op. Dette kan medvirke til at skabe ulige vilkår for partierne.

Den offentlige støtte er desuden kun en del – men dog en væsentlig del – af partiernes indtægter, og periodiseringskravet gælder kun for den offentlige støtte. En opretholdelse af periodiseringskravet fjerner således ikke den mulighed, partierne allerede i dag har for at hensætte midler til f.eks. kommende valgkampe, så længe midlerne kan henføres til private bidrag.

Det er på den baggrund udvalgets opfattelse, at der ikke er tilstrækkeligt behov for at ændre kravet om, at partistøtten skal anvendes til politisk arbejde i det kalenderår, tilskuddet vedrører.

En mellemløsning, hvorefter reglerne åbner mulighed for en overførsel af en vis procentdel – f.eks. op til 20 pct. af partistøtten for et år til det følgende kalenderår – er der efter udvalgets opfattelse heller ikke grund til at indføre.”

Kommunernes og regionernes administrative udgifter til behandling af ansøgninger om partistøtte kan ikke opgøres ud fra deres regnskaber, og Indenrigs- og Sundhedsministeriet er derfor ikke i besiddelse af oplysninger herom. Den administrative besparelse, hvis kommuner og regioner overgik til kun at udbetale partistøtte én gang i hver valgperiode, formodes dog at være begrænset. Dette skyldes dels det lave antal sager i hver kommune og region, dels at udbetalingen af partistøtte sker ud fra objektive, lovfastsatte kriterier.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde